

Alkotmánybíróság
1015 Budapest
Donáti u. 35-45.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: <u>IV/2086-0/2016</u>	
Érkezett: <u>2016 DEC 22.</u>	
Példány: <u>1</u>	Kezelőiroda:
Melléklet: <u>3</u> db	

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [REDACTED] ([REDACTED]) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. §-a alapján alkotmányjogi panasz indítványt terjesztettem elő a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Gfv.VII.30.018/2016/7. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése érdekében.

Indítványomat 2016. október 03-án postáztam az Alkotmánybíróságnak címezve, de az első fokon eljáró Debreceni Törvényszékhez eljuttatva (a *tértivevény másolata jelen beadványomhoz mellékelve*).

A Kúria a fent nevezett ítéletét később **kijavító végzéssel** (Gfv.VII.30.018/2016/9) **módosította**, amelyet az ügyben eljáró jogi képviselőm 2016. október 19-én vett kézhez (II-1.sz. melléklet).

Jelen beadványom célja **egyrészt**, hogy a Kúria kijavító végzésének kézhez vételét követő 60 napon belül **megegyeztem** a tisztelt Alkotmánybíróság felé, **hogy a 2016. október 03-án postázott alkotmányjogi panasz indítványomat változatlan tartalommal fenntartom** a kijavított kúriai ítélet vonatkozásában is; **másrészt** élni kívánok az így „kapott lehetőséggel” és – az újabb határidőn belül – **kiegészítem**, ill. igyekszem **könnyebben értelmezhetővé tenni** korábbi beadványom érvrendszerét. Kérem, hogy a 2016. október 03-án postázott és a jelenlegi beadványomat együttesen szíveskedjenek értelmezni és elbírálni.

Azt, hogy a kijavító végzés újabb 60 napos határidőt „teremtett” részemre, az Alaptörvény 27.§ első mondatából („...a bírósági eljárást befejező egyéb döntés”), és az Emberi Jogok Európai Egyezménye 35. cikkének első bekezdéséből (és a *Strasbourg-i bíróság gyakorlatából*) vezettem le.

Emberi Jogok Európai Egyezménye
35. cikk

Az elfogadhatóság feltételei

1. Az ügyet csak akkor lehet a Bíróság elé terjeszteni, ha az összes hazai jogorvoslati lehetőséget már kimerítették a nemzetközi jog általánosan elismert szabályainak megfelelően, éspedig attól az időponttól számított hat hónapon belül, amikor a hazai **végleges** határozatot meghozták.

A jelen beadványomhoz csatolt mellékletek sorszámát a „ II- „ előtag alkalmazásával képeztem annak érdekében, hogy megkülönböztethetők legyenek a korábbi indítványomhoz csatolt mellékletektől.

I. Az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdés megsértése

Az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében megfogalmazott megkülönböztetési tilalom sérelme *(az Alkotmánybíróság gyakorlatának tanulmányozása alapján)* csak valamely más alapjog érvényesülése vonatkozásában értelmezhető. Esetemben ez az alapjog az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése által biztosított tulajdonhoz való jog.

A.

A Hpt. 216/A.§ (1) bek. szövege 2016. november 06-án *(annak 2013. november 30-ai hatályon kívül helyezéséig)* az alábbi volt:

„216/A § (1) Ha törvény kivételt nem tesz, a szövetkezeti hitelintézet tagja, illetőleg örököse (jogutódja) tagsági jogviszonya megszűnésekor a szövetkezet saját tőkéjéből legfeljebb a részjegye összegére tarthat igényt.”

Az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében megfogalmazott megkülönböztetési tilalom megsértésének megítélése szempontjából úgy gondolom alapvető fontosságú kérdés azt tisztázni, hogy a jogalkotó szándéka szerint a szövetkezeti hitelintézeti tagot (tulajdonost) milyen vagyoni juttatás illeti meg abban az esetben, ha a szövetkezet részvénytársasággá alakul.

Ennek tisztázását azért tartom alapvető fontosságúnak, mert az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdés szerinti, a tulajdonhoz fűződő alapjogot sértő - a XV. cikk (2) bekezdésében tilalmazott – megkülönböztetés csak úgy válik megítélhetővé, ha ismerjük a jogalkotó szándékát, mint viszonyítási alapot.

A jogalkotói szándék megállapításához első lépésként a Kúria ítélete szerinti jogértelmezésből kellene kiindulnunk *(merthogy az Alkotmánybíróság nem negyedfokú bíróság, így nem feladata általában véve a különböző fokú bíróságok jogértelmezésének felülbírálata...).*

A feltételes mód alkalmazása azért indokolt, mert a Kúria ítéletében egyáltalán nem található utalás, érvelés, vagy indokolás a Felperes által az első- és másodfokú bírósághoz, továbbá a Kúriához benyújtott beadványaiban egyaránt hangsúlyosan felvetett alábbi problémára:

Milyen logikai, vagy jogelméleti alapon lehet úgy értelmezni a Hpt. 216/A.§ (1) bekezdésének *(fentebb idézett)* szövegét, hogy a létrejövő új társaságban **részt venni kívánó** tagok esetében – helyesen – figyelembe veszik a norma szövegének eltérést engedő részét („*Ha törvény kivételt nem tesz...*”) és így eljutnak a Szövetkezeti törvény 87.§ (1) bek. a) pontjához, és annak megfelelően határozzák meg az új

társaságban **részt venni kívánó** tagokra felosztandó vagyon mértékét; ugyanakkor a részt venni **nem** kívánó tagok esetében – helytelenül – nem veszik figyelembe (mintha ott sem lenne!) a norma szövegének eltérést engedő részét, és így nem jutnak el a Szövetkezeti törvény 88-89. §-ához.

Nagyon fontosnak, a jogvita eldöntése és az Alaptörvénybe ütköző megkülönböztetés megítélése szempontjából alapvetőnek tartom, ezért ismételten kiemelem: a fenti ellentmondásra minden bírósági szinten felhívtam a figyelmet és érvelem egyik meghatározó érveként említettem, de egyik bírósági szint sem tette meg hogy akár csak érintőlegesen is értelmezze a jogvita szempontjából egyébként ügydöntő 216/A. §-t.

A Kúria ítélete tehát nem ad választ arra a nagyon fontos kérdésre, hogy van-e különbség az új társaságban részt venni kívánó tagok, és a részt venni nem kívánó tagok szövetkezeti tagsági tulajdonosi jogainak tartalmában? Amennyiben pedig van, akkor annak milyen jogszabályi, vagy értelmezésbeli alapjai vannak, és ezek hogyan vezetnek oda, hogy másképpen kell értelmezni a Hpt. 216/A.§-t a részt venni kívánó és nem kívánó tagokra.

Álláspontom szerint sem maga a Hpt. 216/A. §, sem bármilyen más törvényi rendelkezés sem tartalmaz olyan előírást, amely alapján a Hpt. 216/A. §-t eltérően lehetne értelmezni az alperesi jogelőd szövetkezeti hitelintézet tagjaira azon különbség alapján, hogy részt kívánnak-e venni az új társaságban, vagy sem.

Amennyiben elfogadjuk, hogy – *a fentiek alapján* - a Kúria ítéletében tetten érhető a törvényi szintű szabályozással nem megalapozott különbségtétel, úgy az Alaptörvény-ellenes megkülönböztetés megállapításához már „csak” azt kell megítélni, hogy melyik jogértelmezés felel meg a jogalkotói szándéknak, vagyis mi az a jogalkotó által elvárt magatartás, amihez képest a megkülönböztetés Alaptörvény-ellenessé válik:

- az, amelyik alapján a részt venni kívánó tagokra a Szövetkezeti törvény előírásait alkalmazva felosztották a szövetkezet vagyonát,
- vagy
- az, amelyik alapján a részt venni nem kívánó tagoknak csak a Hpt. 216/A.§ szerinti részjegy névértéket fizették ki?

Amennyiben ugyanis azt tekintenénk a jogalkotó szándékának a Hpt. 216/A. § vonatkozásában, hogy minden egyéb körülménytől függetlenül minden szövetkezeti hitelintézeti tag csak a részjegye névértékére tarthat igényt, úgy a per tárgyát képező esetben nem lehetne Alaptörvény-ellenes megkülönböztetésről beszélni, hiszen az Alperes a Felperes vonatkozásában jogszerűen járt volna el. Ebben az esetben legfeljebb azt lehetne megállapítani, hogy az új társaság jogellenesen jött létre, mert az új társaság tulajdonosaira nagyobb vagyont osztottak fel (*így pl. a jegyzett tőkéje lényegesen magasabb lett*), mint ami jogszerű lett volna.

Álláspontom szerint az Alperes jogszerűen járt el, amikor a részt venni kívánó tagokra a Szövetkezeti tv. 87.§ (1) bek. a) pontja alapján osztotta fel a vagyont. Alperes akkor járt el jogszerűtlenül, amikor a részt venni nem kívánó tagok vonatkozásában – eltérően értelmezve a Hpt. 216/A. §-t – nem a Szövetkezeti törvény előírásait alkalmazta.

Állításom tehát az, hogy a jogalkotó szándéka szerint az a jogszerű eljárás (a 216/A. § hatályban léte idején is), ha a szövetkezeti hitelintézet a megszűnésekor bármely taggal a Szövetkezeti törvény erre vonatkozó szabályai szerint számol el, vagyis ehhez az elszámolási módhoz viszonyítva szükséges megítélni, hogy Alaptörvény-ellenes megkülönböztetés nyilvánul-e meg a Kúria ítéletében.

Ezen állításom alátámasztására az alábbi érveket hozom fel.

- Az első, legfontosabb és legegyszerűbb érve maga a Hpt. 216/A.§ (1) bek. szövege. Azt, a jogalkotásban egyébként szokásos mondatrészt (*szófordulatot*), hogy „Ha törvény kivételt nem tesz...” csak egyféleképpen lehet értelmezni: szó szerint. Amennyiben a jogalkotónak kifejezetten az lett volna a szándéka, hogy csak a részjegy névértékére korlátozott elszámolás valósulhasson meg, úgy egyszerűen nem alkalmazta volna a „Ha törvény kivételt nem tesz...” mondatrészt.
- A Hpt. 2016/A. §-a 2003. január 01-ei hatállyal vált a Hpt. részévé. A beiktatás jogalkotói szándékáról a Pénzügyminisztérium 2009. március 12-ei keltezésű szakmai álláspontjából (*az előző beadványomhoz 6.sz. mellékletként csatolva*) tájékozódhatunk. A PM szakmai álláspont (*többek között*) az alábbiakat tartalmazza:

„A törvénymódosítás indoka pedig – idézve a javaslat indoklásából -, hogy a szövetkezeti jellegből adódó változó tőke elve ne veszélyeztesse a szövetkezeti hitelintézetek prudens működését. A jogalkotó a szövetkezeti hitelintézetek esetében ezért tartotta fontosnak fenntartani a Szövtv1.-ben foglalt szabályozást, valamint ezért mondta ki, hogy a részjegy összegének visszafizetését adott esetben meg kell hosszabbítani [Hpt.216/A.§ (2)bekezdés].”

A fentiek szerint tehát a 216/A. § beiktatásának oka az volt, hogy a szövetkezeti formában működő hitelintézetek „tőkebiztonságát” biztosítsa azáltal, hogy a kilépő, kizárt, vagy elhalálozott (megszűnt) tagok részére csak a részjegyük névértékének megfelelő összegű kifizetést engedélyez a saját tőke terhére. Azért csak ezt a három tagsági jogviszony megszűnési okot említem, mert

egyrészt az idézett szövegrészben említett „Szövtv1.” az 1992. I. tv-re utal, ami viszont taxatívén csak erre a három megszűnési okra írta elő a részjegy névértékére korlátozott elszámolást, míg a szövetkezet gazdasági társasággá alakulása esetére a végelszámolás szabályait rendelte alkalmazni;

másrészt önmagában abból a tényből, hogy a szervezetek változó tőke elv alapján való működése jelenti az adott jogszabályi hely beiktatásának okát, levonhatjuk azt a következtetést, hogy logikailag is teljesen hibás lenne a Hpt. 216/A. §-nak a részjegy névértéke szerinti elszámolását alkalmazni egy éppen megszűnő szervezetre, hiszen ezáltal csak az újonnan megalakított részvénytársaságot lehetne „tőkevédelemben” részesíteni, amely társaság viszont kifejezetten nem a változó tőke elvén működik.

Végül, de nem utolsó sorban azt is a jogalkotó vagyonfelosztást megengedő szándéka melletti érvnek tekintem, hogy a korábban (2007-2013 között) megvalósult takarékszövetkezeti átalakulások során ugyanúgy, mint az Alperes esetében vagyonfelosztást hajtottak végre (tehát a Hpt. 216/A. §-t nem tekintették abszolút korlátnak), amihez a felügyeleti hatóság (PSZÁF, ill. MNB) is engedélyt adott. Ezek a vagyonfelosztások a nyilvánosan hozzáférhető elektronikus beszámolókból jól nyomon követhetőek ([REDACTED] Zrt., [REDACTED] Zrt., [REDACTED] Zrt.).

B.

Álláspontom szerint az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében megfogalmazott megkülönböztetési tilalom sérelme (ugyancsak az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése által biztosított tulajdonhoz való jog vonatkozásában) egy másik aspektusból is megvalósult.

A Kúria ítéletében alkalmazott jogértelmezésből azt a következtetést vonhatjuk le, hogy különbség van az egyes szervezeteki tagok tulajdonjogának tartalmában aszerint, hogy

- úgy nyilatkoztak, részt kívánnak venni az új társaságban;
- úgy nyilatkoztak, nem kívánnak részt venni az új társaságban;
- nem nyilatkoztak.

Állításom az, hogy a Kúria jogértelmezése más és más esemény bekövetkeztéhez köti az elszámolási igény keletkezését a fenti három tulajdonosi csoport vonatkozásában. Ez a jogértelmezés viszont Alaptörvény-ellenes megkülönböztetést jelent a tulajdonhoz fűződő alapjogom vonatkozásában, hiszen ennek a megkülönböztetésnek semmiféle törvényi alapja nincs, mivel mind a Hpt., mind a Szövetkezeti törvény egyértelműen a tagsági jogviszony **megszűnéséhez** köti az elszámolási igény keletkezését.

Arra a következtetésre, hogy a Kúria jogértelmezése szerint különböző tartalmúvá vált a fentiek szerinti három csoport tulajdonjogának tartalma, az alábbiak alapján jutottam.

➤ A Kúria ítéletének [21] bekezdésében ezt írja :

„A felülvizsgálati eljárás során a Kúriának azt a jogkérdést kellett eldöntenie, hogy a Szövetkezeti tv. 78.§ (1) bekezdése alapján elfogadott, az igazgatóság által a 76. § (4) bekezdése szerint elkészített, az átalakulás folyamán létrejövő gazdasági társaságban részt

venni nem kívánó tagokkal való elszámolás rendjét tartalmazó Szabályzatnak a határozat meghozatalakor, vagyis 2013. november 25-én hatályos Hpt.216/A. §-ának megfelelő előírások, avagy az átalakulás bejegyzésének hatályossá válásának napján, vagyis 2013. december 30-án hatályos jogszabályi rendelkezések alkalmazásával kellett-e a felperessel az alperesnek elszámolnia.”

➤ A [24] bekezdésben pedig (többek között) ezt:

„A jogelőd törlése és a jogutód bejegyzése hatályának a perbeli jogkérdéssel összefüggésben az a jelentősége, hogy a kiváló tagoknak, így a felperesnek ezen időponttal nyílt meg az elszámolási igénye.”

➤ Majd a [26] bekezdésben ezt:

„A fent kifejtettekből következően, a jogutódban részvényessé válni nem kívánó tagokkal a határozat meghozatala idején hatályos szabályok szerint kellett elszámolni, ahogy arra sor is került.”

A Kúria ítéletének fentebb idézett részleteiből – álláspontom szerint – az alábbi következtetések vonhatóak le és az alábbi kérdéseket szükséges feltenni.

- A Kúria szerint a részt venni nem kívánó tagok elszámolási igénye a vonatkozó Szabályzat közgyűlés általi elfogadásával keletkezett. Tekintettel arra, hogy ez a szabályzat csak a részt venni nem kívánó tagokra tartalmaz előírást, így a részt venni kívánó tagok elszámolási igénye nyilvánvalóan valamilyen más eseményhez köthetően keletkezett, mint ahogy a részvételtől nem nyilatkozó tagoké is.

A részt venni kívánó tagok elszámolási igénye esetleg a részvényesekre jutó vagyon felosztását tartalmazó közgyűlési határozat időpontjában keletkezhetett, a nem nyilatkozó tagoké pedig esetleg a kizárásuk (kilépésük) napjával. Ezekre a kérdésekre természetesen a Kúria ítélete nem ad közvetlenül választ, de a [26] bekezdés fent idézett mondatából erre lehet következtetni.

Itt is fontosnak tartom megjegyezni, hogy sem a Hpt. 216/A. § sem a Szövetkezeti törvény semmiféle különbséget nem tesz a tagok elszámolási igényének keletkezése vonatkozásában, annak keletkezését egyértelműen és kizárólag a tagsági jogviszony megszűnéséhez köti.

- Amennyiben elfogadjuk a Kúria ítéletében megnyilvánuló jogértelmezést, úgy az alábbi kérdésekre is jogszerű és logikus választ kellene találnunk.

➤ Amennyiben a részt venni nem kívánó tag a Hpt. 216/A. § hatályon kívül helyezése (2013.11.30) után, de még az átalakulás időpontja (2013.12.30) előtt elhalálozik, úgy vajon mely jogszabály alapján kell az örökösrel elszámolni? A Kúria jogértelmezése alapján az igény a Szabályzat elfogadásával keletkezik, amiből arra

következtethetnénk, hogy örökül is csak ezt hagyhatná az elhunyt tag. Az ilyen módon végrehajtott elszámolás ugyanakkor egyértelműen jogellenes lenne, hiszen a halál egy önálló minden egyéb jogviszonytól függetlenül tagsági jogot megszüntető esemény, az elhalálozott tag már egészen biztosan nem vesz részt az átalakulásban, így nem vonatkozhat rá a Szabályzat, és az örökösrel is csak a halál időpontjában hatályos jogszabály alapján lehetne elszámolni. Annál is inkább, mert a halál időpontjában még azt sem lehet tudni átalakul-e a szövetkezet, vagy sem.

A Kúria jogértelmezése szerint tehát az előbbieken definiált konkrét időpillanatban egy adott, részt venni nem kívánó tag tulajdonosi jogának tartalma különböző attól függően, hogy túléli az adott időpillanatot (és megéri az átalakulást), vagy meghal. Ráadásul mindezt úgy, hogy a halál pillanatában és az átalakulás időpontjában (*a két tagsági jogviszonyt megszüntető esemény*) a releváns jogszabályi környezet azonos volt.

Az alaphelyzet még tovább bonyolítható azzal, hogy ha a fent nevezett tag nem meghal a nevezett időszakban, hanem bejelenti kilépési szándékát, merthogy a Kúria jogértelmezése szerint ezt nem tehetné meg!? Hiszen a kilépni szándékozó tag már rendelkezik egy elszámolási igénnyel (*a Kúria szerint*), a kilépés viszont egy másikat keletkeztetne (*két igénye viszont nem lehetne ugyanazon jogviszonyból*), ráadásul a kilépéskor hatályos jogszabályok alapján, hiszen a kilépéssel megszűnne részt venni nem kívánó tagnak lenni, így a szabályzat „igényt keletkeztető hatása” sem érvényesülhetne?!

- Kifejezetten érdemes átgondolni az előző bekezdésben vázolt helyzetet úgy, hogy az elhalálozott tag részt kívánt venni az átalakulásban. A Kúria logikáját követve az ilyen tag is rendelkezik már igénnyel (*a vagyonfelosztásra vonatkozó szabályzat alapján*) a halál pillanatában. Ez esetben az örökösnek a vagyonfelosztási szabályzat szerinti vagyon jár? Ez megint csak képtelenség, hiszen a vagyonfelosztási szabályzat szerint a részt venni kívánó tag részvényben kapja meg a rá jutó vagyont. Az örökös viszont (mint örökös) nem kaphat részvényt, hiszen részvény csak az átalakulás időpontjában meglévő részjegy után jár. Az örökhagyó halálával viszont a tagsági jogviszony (*mint személyhez fűződő jog*) megszűnik, az elhunyt tag részjegyei megszűnnek, kikerülnek a saját tőkéből és ügyféllel (*ez már az örökös*) szembeni kötelezettségé válnak.
- Harmadikként a nem nyilatkozó tag esetét is érdemes megvizsgálni, hiszen a Kúria jogértelmezése szerint az ilyen tagnak (*mivel egyetlen szabályzat sem vonatkozik rá*) nem keletkezik igénye csak a tagsági jogviszonyának megszűnésekor. Amennyiben tehát a nem nyilatkozó tag kilép, vagy kizárják, úgy az ő igénye a tagsági jogviszonyának megszűnésekor hatályos törvényi rendelkezés alapján keletkezik (*Szövetkezeti törvény 51. §*). A felsorolt esetek közül ez utóbbi az egyetlen, amely megfelel a jogalkotó tényleges akaratának.

A fentiek szerinti képtelen és jogszerűen megválaszolhatatlan élethelyzeteket a Kúria általam kifogásolt jogértelmezése keletkezteti azáltal, hogy Alaptörvény-ellenesen már akkor (a Szabályzat(ok) elfogadásakor) megkülönbözteti az egyes szövetkezeti tagok tulajdonosi jogának tartalmát, amikor a vonatkozó törvényi előírások még azonosnak tekintik azokat.

A Hpt. 216/A. § szerinti szabályozás egyáltalán nem tartalmaz előírást az átalakulásra vonatkozóan, így abból semmiféle megkülönböztetés sem eredhet. A Szövetkezeti törvény az, amely a részt venni kívánó és nem kívánó tagok igényét külön paragrafusban nevesíti (*a részt venni kívánók részvényre tarthatnak igényt, a részt venni nem kívánók vagyონrész kiadására*), de a különbség itt is csak azáltal manifesztálódik, hogy a tagsági jogviszonyok ténylegesen megszűnnek és nem azáltal, hogy elfogadtak egy szövetkezeti szabályzatot.

Úgy vélem, hogy az utóbbi, B. pont szerinti Alaptörvény-ellenes megkülönböztetés vonatkozásában nemcsak az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. tv. 29. §-ában elvárt érdemi Alaptörvény-ellenesség, hanem az ugyanott nevesített „alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés” esete is megvalósulhat az alábbiak okán.

A Kúria azon álláspontja, amely szerint a szövetkezetek (gazdasági társaságok) átalakulásakor a megszűnő szövetkezet (társaság) tagjainak vagyónfelosztáshoz kötődő igényeit nem maga a tagsági jogviszony megszűnése, hanem a vagyónfelosztás mikéntjére vonatkozó, a közgyűlés által akár több hónappal a tagsági viszony megszűnését megelőzően elfogadott szabályzatok keletkeztetik, teljesen ellentmond az eddigi joggyakorlatnak. Mind a Debreceni Törvényszék ítéletében hivatkozott korábbi ítéletek, mind a Felperes által hivatkozott Legfelsőbb Bíróság-i ítélet (Pfv.VI.20.160/2000. – BH2002.351.) egységes volt abban, hogy a részt venni nem kívánó tagokkal a végleges vagyónmérleg alapján kell elszámolni. A Felperes által hivatkozott Legfelsőbb Bíróság-i ítélet ez alapján azt is kimondta, hogy a részt venni nem kívánó tagokkal való elszámolást a végleges vagyónmérleg, vagyis az átalakulás időpontjában hatályos jogszabályok alapján kell végrehajtani.

Ez a jogszabályértelmezés viszont teljességgel ellentétes az általam kifogásolt Kúria-i jogértelmezéssel, és a nyilvánvaló ellentmondást a Kúria az ítéletében meg sem említi, miközben a másodfokú bíróság erre a Legfelsőbb Bíróság-i ítéletre, ill. az abban megnyilvánuló jogértelmezésre alapozta a döntését.

A fentiek szerinti ellentmondás azért (is) lehet „alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés”, mert a tulajdonhoz való jog mind a magyar Alaptörvény, mind az Emberi Jogok Európai Egyezménye által védendő alapjogként van definiálva, és mint ilyen csak törvényi szintű jogalkotással korlátozható. Ugyanakkor a Kúria ítélete – bármiféle törvényi szabályozás nélkül – különböző tartalommal értelmezi egyazon szövetkezet (társaság) tagjainak tulajdonosi jogait az alapján, hogy részt kívánnak-e venni az új társaságban (vagy esetleg nem is nyilatkoznak erről). Ilyen megkülönböztetést (korlátozást) alkalmazni csak kifejezett törvényi felhatalmazás alapján lehetne, ráadásul a Kúria értelmezése a hosszabb távon kialakult, egységes bírói joggyakorlattal is ellentétes.

II. Az Alaptörvény XIII. cikkének (a tulajdonhoz való jog) sérelme

➤ A Kúria ítéletének [25] bekezdésében az alábbiakat (is) írja:

„Nincs arra lehetőség, hogy az átalakulás bejegyzését követően a peres bíróság az elszámolásra vonatkozó Szabályzatot a jogutódban részt venni nem kívánó tag elszámolásra irányuló keresete alapján ne tekintse irányadónak amiatt, hogy az a jogszabály, amely alapján az átalakulás során a Szabályzat elfogadásra került, az elszámolás esedékessé válásakor már nem volt hatályos. Ez ellentétes lenne az átalakulási döntés időpontjában kifejezett akarattal.”

A Kúria ítéletének fent idézett szövege – úgy gondolom – több szempontból is sérti az Alaptörvény által védett, tulajdonhoz való jogomat.

➤ A szövetkezeti tagság megszűnésekor a részjegy-tulajdonos tagnak elszámolási igénye keletkezik, aminek tartalmát általánosan a Szövetkezeti törvény 51. § (3) bekezdése határozza meg. Azt is mondhatjuk, hogy a szövetkezeti tag tulajdonhoz való jogának alapvető tartalmát (*a tulajdonosi jogviszony megszűnésének esetére értelmezve*) ez a törvényi hely adja meg, vagyis az itt biztosított joghoz képest korlátozást csak másik törvény tartalmazhat (*így érvényesül az alkotmányos védelem*). Megvizsgálva azt, hogy mely törvényi helyek tartalmazzak még előírást a szövetkezeti tagsági jogviszony megszűnésére, azt látjuk, hogy:

- **egyrészt** a Szövetkezeti törvény 88-89. §-a tartalmaz a Szövetkezeti törvény 51. § (3) bekezdéséhez képest eltérő rendelkezést, amely viszont nem jelent korlátozást (inkább kibővítést) az 51. § (3) bekezdéshez képest;
- **másrészt** a Hpt. 216/A. § (1) bekezdése tartalmaz eltérő rendelkezést, de annak alkalmazását a jogalkotó ahhoz a feltételhez köti, hogy nincs más olyan törvényi szintű rendelkezés, amely a Hpt. 216/A. § (1) bekezdésétől eltérő rendelkezést tartalmaz.

A fentiek alapján megállapíthatjuk, hogy a Szövetkezeti törvény 51. § és a Szövetkezeti törvény 88-89. § rendelkezéseiben biztosított tulajdonosi jogokat egyetlen törvényi hely sem korlátozza, hiszen a Hpt. 216/A. § (1) bekezdése kifejezetten megengedi a saját szabályozásától való törvényi szintű eltérést.

Mindezek fényében kifejezetten Alaptörvény-ellenesnek ítéltető a Kúria ítéletének fent idézett részében megnyilvánuló azon jogértelmezés, amely szerint a szövetkezet belső Szabályzatában foglalt jogértelmezésből és annak elfogadási időpontjából vezeti le a részt venni nem kívánó tagok tulajdonjogának tartalmát. A Kúria tehát a Szabályzat tartalmát két szempontból is a törvényi előírások elé helyezi:

- nem vizsgálja az abban megnyilvánuló jogértelmezés jogszerűségét;

- a törvényi szabályozás által a tagsági jogviszony megszűnéséhez fűzött joghatást (elszámolási igény keletkezése) a megszűnéshez képest korábbi Szabályzat elfogadásának időpontjához köti, ami által Alaptörvény-ellenesen korlátozza a részt venni nem kívánó tagok jogait, hiszen nem engedi érvényesülni a törvény által elismerten a többi tulajdonos jogával azonos tartalmú tulajdonjoggal rendelkező (részt venni nem kívánó) tagok fennálló tulajdonjogára is vonatkozó, a jogalkotó által még a tagsági jogviszony fennállása alatt foganatosított törvényi változásokat.

Sőt, a Kúria azt is egyértelműsíti, hogy „az átalakulás időpontjában kifejezett közgyűlési akarat” érvényesülését fontosabbnak ítéli, mint a részt venni nem kívánó tagok tulajdonhoz fűződő, védett alapjogának érvényesülését. Ez a jogértelmezés nemcsak az Alaptörvény által biztosított alapjogi védelemmel ellentétes, de a „saját felróható magatartására előnyök szerzése végett senki sem hivatkozhat” elvet is megsérteni tűnik, hiszen a részt venni kívánó tagokból álló közgyűlési többség a saját vagyonjuttatásukról szóló szabályzatban helyesen értelmezi a Hpt. 216/A. §-t, és ezáltal eljut a Szövetkezeti törvény 87. § (1) bekezdés *a*) pontjához, míg a részt venni nem kívánó tagok esetében egy nem tudni milyen értelmezési logika talaján állva „leragadnak” a Hpt. 216/A. §-nál, és részükre csak a részjegy névértékét adják ki, ami által természetesen növelik a saját részjegyükre eső, felosztott vagyon mértékét.

Úgy gondolom, hogy a jogalkotó – többek között – éppen az ilyen helyzetek, az erőfölénnyel való visszaélés elkerülése érdekében teremtette meg az alapjogok rendszerét és azok alkotmányos védelmét.

A fentiekben foglaltak alapján *(korábbi beadványomhoz hasonlóan)* kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a Kúria *Gfv.VII.30.018/2016/9* számú kijavító végzésével módosított Gfv.VII.30.018/2016/7 számú ítéletét semmisítse meg.

Miskolc, 2016. december 14.

[Redacted signature]

[Redacted name]

indítványozó

Mellékletek:

- II-1. melléklet
- Tértivevény fénymásolata